



У Таджикистані підвели підсумки відбіркового етапу програми ЄС у сфері утворення Erasmus mundus. За наслідками конкурсу 87 таджицьких студентів і молоді вчені відправилися на навчання і стажування в європейські вузи.

Тільки по лінії Німецької служби академічних обмінів (DAAD) з Таджикистану на навчання у ФРН за останні два роки виїхали більше 100 чоловік. У вересні 2011 року ще 87 таджицьких студентів і молодих вчених відправилися в країни Євросоюзу за програмою Erasmus mundus. А в кінці жовтня в Душанбе стартує новий етап прийому заявок на участь в програмі Tempus.

Всього на свої освітні ініціативи ЄС з 2008 витратив в Таджикистані більше трьох мільйонів євро. Тим часом експерти говорять, що у жителів країни все ще недостатньо знань про Європу, яку таджики деколи сприймають через призму стереотипів.

### Долаючи бар'єри



Технологічний університет в Душанбе першим в Таджикистані проклав дорогу на захід, 15 років тому встановивши контакти з європейськими вузами. За цей час на стажуваннях в країнах ЄС побувало більше десятка викладачів і близько шістдесяті студентів. Останні десять виїхали у вересні за програмою Erasmus mundus.

"Європейські освітні програми допомагають долати мовні і психологічні бар'єри. Нарешті, це вікно в світ для студентів і вчених, які сприймають освітній простір, як загальний будинок", - пояснює проректор університету Хуршед Тешаєв.

За його словами, у студентів вузу накопичений досвід участі в програмі Erasmus mundus, і тепер до них нерідко за порадою звертаються однолітки з інших університетів. Тешаєв відзначає, що учасників Erasmus mundus у вузі залучають до викладацької роботи. "Студентам, що повернулися, ми говоримо: ось вам кафедра і, будь ласка, відтворіть атмосферу європейського університету", - розповідає проректор.

### Головне - знати мову

Зафар Нуралієв - один з тих душанбінців, кому вдалося з'єднати приємне з корисним. Молодий лікар побачив Європу і багато чому там навчився. Нуралієв спеціалізується на реконструктивно-пластичній хірургії, стажувався в клініці Святого Марка при Університеті імені Гете у Франкфурті-на-Майні, де вивчав передові методики німецьких колег і навіть допомагав при проведенні операцій.

В ФРН у нього зав'язалися професійні контакти. Розробки і методи лікування європейських колег Нуралієв використовує не тільки в процесі медичної практики, але і на заняттях із студентами медуніверситету. "Всього цього не було б, якби не німецька мова", - признається лікар.

Щоб одержати стипендію, Зафару Нуралієву довелося скласти іспит по мові. До медиків в даному випадку пред'являються особливі вимоги. "Потрібно володіти ще і спеціальною термінологією. Адже на практиці в німецькій клініці доводиться приймати хворих, заповнювати картки, брати участь в операціях", - відзначає Нуралієв.

Таджицькій молоді він радить "брати штурмом мовні курси" і відразу визначитися з пріоритетами. "У Європі ти розумієш, що таке свобода. Там можна вчитися, працювати, знайомитися з культурою. Головне - не порушувати закони і добре знати країну перебування", - підкреслює Нуралієв

### **Про Європу в декількох словах**

В цілому ж в Таджикистані про Європу поки знають не дуже багато. Рідкісний житель країни з ходу скаже, скільки держав входять в Євросоюз, не говорячи вже про детальніші питання. Репрезентативних досліджень на тему сприйняття ЄС в Таджикистані поки не проводилося. Тому про те, яким бачать Євросоюз таджики, можна судити лише за даними невеликих опитувань в студентських аудиторіях.

Їх проводили у ряді вузів країни на громадських засадах. Отримані результати говорять, що і серед студентів немало таких. "Та ж Німеччина в їх уявленні – це країна пива, автомобілів Mercedes і футболу. Але адже це не зовсім так", - вказує директор Центру німецької мови в Душанбе.

Історик Сайфулло Муллоджанов діалог Таджикистану з Європою називає боязким. За його словами, європейці поступають тут в активності США. Можливо, уточнює Муллоджанов, їм не вистачає сміливих рішень і напористості. "Не треба далеко ходити за прикладами, дотепер посольства низки європейських країн знаходяться в Москві або Астані. Дипломати сюди заїжджають тільки щоб вручити вірчі грамоти або у термінових справах", - констатує вчений.

Разом з тим, вказує він, багато що залежить і від позиції самого Таджикистану. "Душанбе потрібно йти до Європи, минувши посередників. Ми самі повинні представляти себе, тому що ніхто за нас це краще не зробить, - впевнений Сайфулло Муллоджанов.